

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: P. Č.**, proti **žalované: Jihočeská univerzita České Budějovice**, se sídlem Branišovská 31, České Budějovice, ve věci ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 4. 2014, č. j. 10 A 38/2014 - 11,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) shora označené usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků.

[2] V jedné kasační stížnosti napadl stěžovatel dvě usnesení krajského soudu, a to usnesení ze dne 22. 4. 2014, č. j. 10 A 35/2014 - 11, a usnesení ze dne 22. 4. 2014, č. j. 10 A 38/2014 - 11. Předmětem tohoto řízení o kasační stížnosti vedeného pod sp. zn. 9 As 157/2014 je usnesení krajského soudu č. j. 10 A 38/2014 - 11. O druhém napadeném usnesení krajského soudu (sp. zn. 10 A 35/2014) je řízení před zdejším soudem vedeno pod sp. zn. 7 As 76/2014.

[3] V napadeném usnesení krajský soud uvedl, že stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků z důvodu naprostého nedostatku finančních prostředků, který dokládal čestným prohlášením. Obsahem prohlášení byly kromě základních osobních údajů stěžovatele též skutečnosti o jeho „nenájemním“ bydlení, nulové výši zdanitelných příjmů, výši nezdanitelných příjmů přes tři tisíce korun měsíčně, dále údaj o plné invaliditě a výši závazků, které činí dle stěžovatele desetitisíce, rovněž údaj o nenarušené způsobilosti zcizovat a o skutečnosti, že je příjemcem příspěvku na živobytí. K majetku stěžovatel uvedl, že vlastní elektrický psací stroj a digitální televizor a jako výdaje označil stravu, tisk, jízdné, papír a daň z přidané hodnoty.

[4] Krajský soud vyhodnotil prohlášení jako neurčité a neúplné, proto stěžovateli zaslal formulář prohlášení o majetkových, výdělkových a osobních poměrech, k jehož vyplnění byla stěžovateli stanovena jednotýdenní lhůta. Stěžovatel však vyplněné prohlášení krajskému soudu nezaslal.

[5] Krajský soud vyšel z toho, že je na žadateli o osvobození od soudních poplatků, aby věrohodným způsobem prokázal nejen své majetkové a sociální poměry, ale rovněž to, aby stejně věrohodným způsobem prokázal možnost či nemožnost si tyto prostředky opatřit. Aktivita žadatele o osvobození od soudních poplatků a jeho možnost si příjem vlastním přičiněním zvýšit tak mají podstatný vliv při rozhodování o jeho žádosti.

[6] Krajský soud konstatoval, že stěžovatel nesplnil základní podmínku pro přiznání osvobození od soudních poplatků, tj. nedoložil nedostatek prostředků. Ve svém prohlášení jen obecně popsal své majetkové poměry, aniž by uvedl přesnou výši příjmů, závazků a výdajů. Na výzvu k vyplnění formuláře prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech nereagoval. Stěžovatel neoznačil přesnou výši svého příjmu ani jeho zdroj, slovní spojení „*přes tři tisíce korun*“ může dle krajského soudu znamenat jak příjem ve výši 3 001 Kč, tak i příjem např. 15 000 Kč.

[7] V napadeném usnesení bylo rovněž poukázáno na to, že v dané věci šlo o spor týkající se nespokojenosti stěžovatele s postupem žalované ve vztahu k žádosti o informace. Krajský soud uvedl, že se jedná o spor, který nemá vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry. Netýká se, a to ani nepřímě, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Jedná se naopak o spor vyvolaný stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Takové spory má dle krajského soudu stěžovatel právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí v nich mít možnost hájit svá práva. Dle názoru soudu však není důvod, aby náklady takových sporů, které je jinak zásadně povinen hradit každý žalobce, za stěžovatele (v roli žalobce) pravidelně nesl stát formou osvobození od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je namístě, aby soudní spor vedly, jim nedostatek těchto prostředků nebránil v účinné soudní ochraně. Takovou povahu však předmětný spor dle názoru krajského soudu nemá.

[8] Krajský soud tak zamítl stěžovatelovu žádost o osvobození od soudních poplatků.

II. Obsah kasační stížnosti

[9] Stěžovatel vyjádřil nesouhlas s hodnocením, že jeho prohlášení bylo neurčité a neúplné. Výraz „*přes tři tisíce korun*“ nepovažuje stěžovatel za neurčitý a zcela jistě nemůže znamenat např. 15 000 Kč. Krajský soud přitom ignoroval potvrzení správního orgánu o stěžovatelově hmotné nouzi.

[10] Stěžovatel dále uvedl, že se nachází v hmotné nouzi, což krajský soud ví, ale přesto zastává názor, že by si měl zvýšit příjem a nemožnost zvýšení dokázat písemně.

[11] V kasační stížnosti bylo namítnuto, že tvrzený zásah se týkal stěžovatelovy životní sféry, přičemž však krajský soud nevysvětlil, co slovním spojením „*životní sféra*“ míní.

[12] Stěžovatel v závěru kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost proti dočasnému rozhodnutí považuje za nepřipustnou a považuje za vedlejší, že tuto otázku musí Nejvyšší správní soud řešit v rámci svého rozšířeného senátu.

[13] Stěžovatel navrhl napadené usnesení krajského soudu zrušit.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvod kasační stížnosti odpovídá důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zároveň zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatel ve své kasační stížnosti vyjádřil pochyby o její přípustnosti s odvoláním na tvrzení o tom, že usnesení o neosvobození od soudních poplatků je rozhodnutí svou povahou dočasné.

[16] Zdejší soud konstatuje, že jako důvod nepřípustnosti kasační stížnosti je v § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. uveden případ, kdy kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. O takové rozhodnutí se však v případě usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků nejedná. Plně lze v dané souvislosti odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2014, č. j. 3 As 125/2012 - 43, konkrétně jeho bod [38] (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), kde bylo uvedeno: „*V případě usnesení o neosvobození od soudních poplatků je v jistém smyslu možné hovořit o dočasnosti. To vyplývá již jen ze skutečnosti, že jakákoliv změna majetkových poměrů účastníka může vést k odejmutí již přiznaného osvobození a to i se zpětnou účinností (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Přesto se však nejedná o rozhodnutí svou povahou dočasné ve smyslu § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. Důvody tohoto závěru leží v povaze a bezprostředních důsledcích rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků. Následuje-li po neosvobození od soudních poplatků výzva k jejich uhrazení se sankcí v podobě zastavení řízení, nelze hovořit o dočasnosti ve smyslu předmětného ustanovení a nezbyvá než zopakovat, že se takové rozhodnutí bezprostředně dotýká práva na přístup k soudní ochraně.*“ Kasační stížnost proti napadenému usnesení není nepřípustná ani z jiných důvodů (k tomu blíže viz citované usnesení rozšířeného senátu, na které lze pro stručnost odkázat).

[17] Nejvyšší správní soud jen krátce zmiňuje, že netrval na zaplacení soudního poplatku a povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. Trvání na těchto požadavcích by totiž značilo jen řetězení téhož problému, jelikož předmětem přezkumu je usnesení krajského soudu o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků. K danému srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77.

[18] Co se týče věcného posouzení kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitka rozporující závěr krajského soudu o neurčitosti a neúplnosti stěžovatelova prohlášení je nedůvodná. Krajský soud správně postihl, že jednou z podmínek úspěšnosti žádosti o osvobození od soudních poplatků je unesení břemena tvrzení a břemena důkazního ohledně nedostatku prostředků na straně žadatele, který tak musí rozhodujícímu soudu předestřít úplný a pravdivý obraz o své finanční a majetkové situaci. Pro náležité posouzení nedostatku prostředků potřebuje soud znát jak jasně specifikovanou výši příjmů, tak i jasně specifikovanou výši výdajů žadatele. Pokud žadatel nedostojí tomuto požadavku, nemůže být jeho žádost úspěšná.

[19] Prohlášení stěžovatele těmito požadavkům nedostálo. Zcela lze souhlasit s krajským soudem, že informace: „*výše peněžních závazků: desetitisíce*“ je značně nekonkrétní. Jednak z ní není patrné,

zda se jedná o desetitisíce právních vztahů, z nichž vznikla žalobci peněžní povinnost, nebo zda se jedná o finanční ohodnocení stěžovatelových závazků (tj. že výše jeho dluhů se pohybuje v řádech desetitisíců Kč). Konkrétní výše stěžovatelových dluhů však není zřejmá ani při jedné variantě výkladu, k čemuž přistupuje to, že toto nekonkrétní tvrzení nebylo ani doloženo. Shodný závěr je nutno učinit i o prohlášení stěžovatele, že jeho běžnými výdaji jsou strava, tisk, jízdné, papír, poštovné a daň z přidané hodnoty. Z tohoto prostého výčtu nelze ani v náznaku určit peněžní výši stěžovatelových výdajů, která se odvíjí od konkrétního množství a druhu zakoupených potravin, tiskovin, jízdného a poštovného. Samotné uvedení toho, jaké položky se druhově podílí na stěžovatelových výdajích, tak má minimální vypovídací hodnotu o tom, jakou výši peněžních prostředků na ně stěžovatel vynakládá. I informace o tom, že způsob stěžovatelova bydlení je „*nenájemní, nevlastnické, samostatné nebytové obydlí*“, nevypovídá o stěžovatelových výdajích, jelikož není zřejmé, zda vynakládá na bydlení a služby s ním spojené nějaké výdaje. Lze tak shrnout, že o stěžovatelových výdajích nebylo z prohlášení možno získat dostatečnou informaci pro posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[20] Dále se zdejší soud zabýval tím, jakým způsobem popsal v žádosti stěžovatel své příjmy. Mezi konkrétní údaje týkající se příjmů patří to, že výše stěžovatelových zdanitelných příjmů je nula. Dále stěžovatel v prohlášení uvedl, že výše jeho nezdanitelných příjmů je „*přes tři tisíce korun*“. Vypovídací hodnota tohoto samotného údaje je do značné míry limitovaná, což vyplývá pouze z rámcového vymezení výše příjmů. Stěžovatel však krajskému soudu doložil i potvrzení od Úřadu práce České republiky, že pobírá dávku pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí ve výši 3 410 Kč. Toto potvrzení bylo vydáno ke stěžovatelově žádosti ze dne 27. 1. 2014. Kombinace sdělení o tom, že stěžovatelovy nezdanitelné příjmy přesahují 3 000 Kč, a potvrzení, že je příjemcem příspěvku na živobytí ve výši 3 410 Kč, poskytují určitější, byť do jisté míry stále mlhavý obraz o jeho příjmech. Mlhavost tohoto obrazu je dána tím, že ze stěžovatelova prohlášení nelze jednoznačně zjistit, zda stěžovatelovy příjmy přesahují hranici 3 000 Kč právě o 410 Kč nebo zda tuto hranici přesahují i o vyšší částku, na kterou však stále stěžovatel nahlíží tak, že jde o částku „*přes tři tisíce korun*“. To je dáno kombinací relativní neurčitosti výrazu „*přes tři tisíce korun*“ a toho, že stěžovatel srozumitelně neuvádí přehled zdrojů svých příjmů, nelze tak dospět k nezvratnému závěru, že by příspěvek na bydlení měl být nutně jediným stěžovatelovým příjmem.

[21] Při komplexnějším náhledu pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že o svých příjmech vzhledem ke kombinaci údajů v prohlášení a především pak potvrzení Úřadu práce České republiky podal stěžovatel informaci s jistou vypovídací hodnotou, byť údaje poskytnuté stěžovatelem nebyly zcela konkrétní. Zde je možno dodat i to, že na kvalitu údajů uvedených ve stěžovatelově prohlášení vrhá stín uvedení toho, že stěžovatelova „*způsobilost žižkovat*“ je nenarušená, což nelze považovat za vážně míněný údaj, který může vzbuzovat pochyby i o tom, jak vážně míněné jsou i ostatní údaje. K tomu, aby mohlo být pro účely posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků posouzeno, zda stěžovatel trpí nedostatkem prostředků, musí soud znát nejen výši příjmů, ale i výši výdajů žadatele o osvobození od soudního poplatku. Stěžovatel ve svém prohlášení k výdajům neposkytl soudu žádnou přesnou a konkrétní informaci, o výši svých příjmů pak poskytl sice v určité míře vypovídající, byť stále poněkud mlhavé informace. Takový stav však neumožňuje řádné posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků, jelikož stěžovatelem rámcově tvrzené příjmy není možno porovnat s jeho výdaji, o nichž soud nemá vinou stěžovatele dostatečné informace.

[22] Nejvyšší správní soud se tak ztotožnil s krajským soudem o nedostatečnosti stěžovatelova prohlášení pro účely posouzení jeho žádosti o osvobození. Na tomto závěru nic nezměnila ani skutečnost, na kterou stěžovatel poukázal, že krajský soud se při hodnocení výše stěžovatelových příjmů vůbec nezmiňoval o předloženém potvrzení Úřadu práce České republiky. Neurčitost stěžovatelem poskytnutých údajů má dle názoru zdejšího soudu své těžiště především v nespecifikovaných výdajích, o kterých potvrzení Úřadu práce České republiky nevypovídá

prakticky nic. Skutečnost, že krajský soud výslovně neuvedl své hodnocení i vůči předloženému potvrzení, tak nemohla zvrátit závěr o správnosti posouzení toho, že stěžovatel poskytl soudu nedostatečné podklady pro posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[23] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítl, že nemůže být nucen prokazovat nemožnost zvýšení svého příjmu. Za podstatné Nejvyšší správní soud považuje to, že krajský soud neodůvodnil zamítavé rozhodnutí o stěžovatelově žádosti tím, že by stěžovatel nedůvodně nevyužil možnosti zvýšit si svůj příjem.

[24] Zdejší soud však konstatuje, že na straně 3 napadeného usnesení v souvislosti se závěrem, že stěžovatel nepředložil řádné podklady pro soudní zhodnocení jeho majetkové situace, uvedl, že z tohoto důvodu nemohl krajský soud zhodnotit ani možnost stěžovatele si prostředky opatřit vlastním přičiněním. To navazuje na krajským soudem zmíněná obecná východiska posuzování žádosti o osvobození od soudních poplatků, kam krajský soud kromě prokázání majetkové a sociální situace (tj. příjmů a výdajů, množství disponibilních prostředků apod.) zařadil i to, že žadatel má prokázat i možnost či nemožnost si tyto prostředky opatřit. K tomu krajský soud dodal, že aktivita žadatele a jeho možnost si příjem vlastním přičiněním zvýšit má podstatný vliv pro rozhodování o žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[25] Úvahy o nutnosti prověřovat též možnost žadatele si prostředky opatřit považuje Nejvyšší správní soud za nutné korigovat.

[26] Významem otázky posuzování možnosti žadatele o osvobození od soudních poplatků si zvýšit svůj příjem se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 - 74, publikovaném pod č. 2099/2010 Sb. NSS, kde dospěl k odlišným závěrům, než v rámci obecných premis prezentoval krajský soud. Rozšířený senát v bodě [20] zmíněného usnesení uvedl: „Podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s. [ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Soudní řád správní tedy ještě explicitněji než občanský soudní řád stanoví v rovině podmínky pro osvobození od soudních poplatků týkajících se majetku jediné to, že účastník musí ‚nemít dostatečné prostředky‘. Uvedené ustanovení nelze vyložit jinak než jako pravomoc soudu k prověření objektivní situace (zjištění, zda účastník má, anebo nemá dostatečné prostředky), nikoli však jako pravomoc k prověření, z jakých příčin se tak stalo (tj. k prověření ‚subjektivní stránky‘ nemajetnosti). Příčiny nemajetnosti jsou totiž pro rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků zásadně irelevantní, neboť zákonodárce je jako kritérium pro posouzení nestanoví. Jinak řečeno, i kdyby účastník neměl dostatečné prostředky proto, že se nechoval zodpovědně (např. rezignoval na výdělečnou činnost, ač jí byl schopen), nelze mu za situace, kdy dostatečné prostředky vskutku objektivně nemá, zásadně dobrodínit § 36 odst. 3 s. ř. s. odeprít (samozřejmě jen za předpokladu, že i další kumulativně stanovené podmínky jsou splněny).“

[27] Okolnosti popsané v bodech [23] až [26] tohoto usnesení je možno shrnout tak, že krajským soudem uvedený závěr, že z podkladů předložených stěžovatelem nebylo možno posoudit stěžovatelovu schopnost opatřit si prostředky vlastním přičiněním, nebylo možno zdejším soudem uznat jako relevantní hledisko pro posouzení žádosti o osvobození od soudního poplatku. Šlo však jen o dílčí nesprávnost, která nezvrátila nedůvodnost podané kasační stížnosti, jelikož základ hodnocení krajského soudu tvořil správný závěr, že stěžovatel ve své žádosti neuvedl dostatečně konkrétní tvrzení, na jejichž základě by bylo možno posoudit, že nemá dostatečné prostředky (tj. objektivní nemajetnost zmíněnou v bodě [26] citovaného usnesení rozšířeného senátu).

[28] Krajský soud vedle hlavního důvodu zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, kterým byl nedostatečně vylicený nedostatek prostředků, pro větší přesvědčivost svého rozhodnutí poukázal na závěry vycházející z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011,

č. j. 7 As 101/2011 - 66 (byť jej krajský soud výslovně nezmínil, stěžovateli je však dobře znám, o čemž svědčí i jeho nynější kasační stížnost). Tento rozsudek vychází z názoru, že i když by byl účastník nemajetný, takže by zásadně bylo namísto přiznat mu osvobození od soudních poplatků, může mu soud výjimečně toto dobrodíní odepřít, a to zejména pro povahu sporu či sporů, které účastník vede. O výše uvedený případ se může jednat, vede-li účastník s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastníkovy životní sféry.

[29] Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako nedůvodné veškeré námitky směřující do podpůrné argumentace krajského soudu vycházející z uvedeného rozsudku č. j. 7 As 101/2011 - 66. Spor před krajským soudem se netýkal stěžovatelovy životní sféry. Nelze souhlasit se stěžovatelem, že by v judikatuře pojem „spory, které mají vztah k podstatným okolnostem životní sféry“ nebyl nijak přiblížen. Již ze zmíněného rozsudku č. j. 7 As 101/2011 - 66 jednoznačně vyplývá, že pod toto vymezení spadají spory, které se netýkají, a to ani nepřímě stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, ale naopak jde o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. I z rozhodnutí krajského soudu takové vymezení jednoznačně vyplývá.

[30] O zmíněný spor, který se netýká stěžovatelovy životní sféry, šlo i před krajským soudem, jelikož spor vycházel ze stěžovatelovy žádosti o informace, s níž se obrátil na žalovanou, po které dle žalobních tvrzení požadoval sdělení mj. toho, zda „*je Akademická knihovna vytápěna parovodem – pokud ne, tak jakým kotlem a jeho výkon*“, zda „*je v suterénu AK a Rektorátu JU archiv neb sklad papírových dokumentů*“, zda „*je v AK ryševšen Provozní řád (hygiena)*“, dále sdělení toho, „*jakým způsobem jsou ovládány okna ve studijních prostorách AK*“, a rovněž toho, jaký je „*počet parkovacích či úložných míst pro kola zaměstnanců AK a Rektorátu*“. Není zde patrný žádný, ani nepřímý, vztah ke stěžovatelovu majetku, životním podmínkám či jiných podobných záležitostem. Nejvyšší správní soud tak nemá nejmenší pochybnost o tom, že se žádost o informace (a to i v jejích necitovaných částech) netýkala výše vymezené životní sféry žadatele.

[31] Lze tak souhlasit i s podpůrnou argumentací krajského soudu, že i povaha konkrétního sporu, který stěžovatel před krajským soudem inicioval, by bránila přiznání osvobození od soudních poplatků (a to vedle hlavního důvodu pro zamítnutí stěžovatelovy žádosti, za který krajský soud označil insuficientně vylíčený nedostatek prostředků). V oblasti svobodného přístupu k informacím je třeba, aby byly pečlivě zvažovány všechny aspekty ústavně zaručeného základního práva na informace, jelikož jde o právo požadovat od povinných subjektů určitou činnost, a to zásadně bezplatně a v relativně krátkých lhůtách, což je může za určitých výjimečných okolností významně zatížit. Judikatura Nejvyššího správního soudu setrvale vychází z toho, že široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je jednou z neefektivnějších cest k transparentci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. Na druhé straně však shodně s krajským soudem, který poukázal na možná rizika svévolného či zjevně šikanózního přístupu žadatelů o informace, nelze přehlédnout, že kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující výkon tohoto práva může mít významné negativní důsledky. Ty za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím. Jedním z nástrojů, jak zabránit zneužívání tohoto práva, a tím i jeho diskreditaci v očích veřejnosti i orgánů veřejné moci, proto musí být i citlivá regulace nadužívání tohoto práva v případech výše uvedených. Taková regulace se může za určitých okolností dít i cestou výjimečného odepření práva na osvobození od soudních poplatků (k danému srov. zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66).

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[33] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady, které by překračovaly její běžnou úřední činnost.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu